

Naktuinbouw: Vraag partijnummers tijdig aan

Exporteren naar de VS of Canada? Vraag tijdig partijnummers aan voor vaste planten, Freesia en Nerine. Die oproep doet Naktuinbouw aan de kwekers om te voorkomen dat ze straks sommige gewassen niet naar Noord-Amerika kunnen uitvoeren. “We willen teleurstellingen zoals in 2017 voorkomen”, aldus keurmeester Leo van Leeuwen. “In 2018 moet het beter.”

Tekst: Roza van der Veer | Fotografie: René Faas

Naktuinbouw keurt vanaf 1 juni de vaste planten, Freesia en Nerine op het veld. Telers krijgen vervolgens te horen of de planten voldoen aan de eisen die door Europese Unie worden gesteld. Het gaat daarbij om rasechtheid, raszuiverheid, gezondheid en kwaliteit. Sinds vorig jaar stellen de VS en Canada aanvullende eisen. Partijen vaste planten, Nerines of Freesiaknollen moeten een zogeheten derde-landenveldkeuring hebben ondergaan waarna elke partij een uniek partijnummer krijgt. Alleen op die manier mag het gewas naar de andere kant van de Atlantische Oceaan worden geëxporteerd.

ZELF AANMELDEN

Om een dergelijke keuring te laten uitvoeren, moeten bedrijven zelf de partijen aanmelden. Tot nog toe moesten voor 1 juni alleen de percelen worden aangemeld maar nu kunnen ook partijen apart worden aangegeven. In totaal deden in 2017 161 bedrijven aangifte. Er werden 20.431 partijnummers uitgegeven. Keurmeester Leo van Leeuwen: “We hebben vorig jaar bedrijven moeten teleurstellen omdat ze de derde-landenveldkeuring niet tijdig hadden aangevraagd. De keurmeester was al geweest en had alleen gekeken naar de Europese eisen. Om efficiënt te werken, moeten de keurmeesters op tijd weten waarnaar ze moeten kijken als ze

op een bedrijf rondlopen.” Ook bleek dat sommige bedrijven niet de correcte naam van het gewas hanteerden. Ook dat had tot gevolg dat partijnummers niet werden afgegeven. “Het vliegtuig stond al met ronkende motor klaar om de partij mee te nemen. De juiste papieren kwamen niet uit de computer omdat een naam fout was gespeld. Denk aan een pioenroos Sarah Bernardt die was ingeschreven als Bernart. Zo simpel kan het fout gaan.”

Het aanvragen van de partijnummers vergt het nodige administratieve werk op de bedrijven. Naktuinbouw adviseert telers van tevoren te bedenken waar hun producten terechtkomen. Als er maar een kans is dat de planten naar de VS of Canada gaan, dan adviseert Naktuinbouw een partijnummer aan te vragen. Keurmeester Van Leeuwen: “Ook als een gewas naar de handel gaat, is het een plus als er partijnummers zijn. Dan zijn er geen markten afgesloten voor jouw producten. Maar het vereist discipline op de bedrijven.”

EXTRA WERK

Eric Augustinus van Heemskerk Vaste Planten heeft door de nieuwe werkwijze het nodige extra werk gehad in 2017. Het overgrote deel van de oogst van de Noordwijkse vastestaplantenkwekerij gaat richting VS en dus moesten voor alle partijen derde-landen veldkeuringen worden gedaan. Dat laatste verliep goed zolang het om de planten van de eigen kwekerij ging. “We hebben ook een handelsbedrijf en partijen die van andere kwekerijen kwamen, hadden niet altijd het juiste partijnummer. Daar moesten we vervolgens achteraan bellen en dat duurt dan weer een dag. Daarnaast hadden we sowieso extra werk. Stel, je koopt duizend hosta's en ze gaan per honderd stuks de deur uit. Dan moet je tien keer dat nummer opschrijven. Voor ons waren dat opstartproblemen, maar voor kleine kwekerijen is dit ondoenlijk.” Extra lastig was volgens Augustinus dat halverwege het seizoen ook voor de export naar Rusland extra eisen werden gesteld. “Gelukkig is Van Leeuwen een meedenkende keurmeester maar hoe zich dit verder ontwikkelt? Geen idee. Voorlopig vragen wij nu voor alle partijen een

nummer aan. We melden dit ook aan onze leveranciers. Maar het blijft een enorme rompslomp.”

GEEN GRIJS

Augustinus wijst erop dat niet voor alle vaste planten een Edibulb-code bestaat, waardoor registratie soms lastig is. “We voegen jaarlijks twintig nieuwe soorten toe aan ons assortiment van 200 hosta's, 500 Hemerocallis, 100 irissen en 100 pioenen. Als één naam niet helemaal correct is gespeld, dan klappt het systeem eruit. Alleen praat de een over een Iris germanica ‘Alcazar’, de ander over een Iris ‘Alcazar’ germanica. Daar moet straks bij de ketenregistratie een oplossing voor komen, want bij een computer is zwart ook echt zwart en bestaat geen grijs.” Ook bij Bouwmeester Vaste Planten in Noordwijkerhout is niet veel enthousiasme over de gang van zaken in 2017. “Wij hebben drieduizend soorten vaste planten en de namen staan keurig volgens de officiële nomenclatuur in de computer. Alleen Naktuinbouw hanteert soms andere namen waardoor problemen ontstaan. Wij moeten ons aanpassen, maar dat past weer niet in ons facturatiesysteem. Naktuinbouw was vorig jaar gewoon niet klaar om dit in te voeren, waardoor wij in de zomer extra werk hadden. Werk dat we echt niet kunnen doorberekenen in de prijs”, aldus eigenaar Cor Bouwmeester.

KANON

Ook op het Noordwijkerhoutse bedrijf is besloten om voor alle partijen derde-landen veldkeuringen aan te vragen, zodat ze geschikt zijn om naar Canada en de VS uit te voeren. Weliswaar niet voor 1 juni, zoals de officiële deadline is, want dan wordt er nog geplant. Bouwmeester: “We vragen uitstel aan en dat gaat altijd in goed overleg.” Hij is vooral niet blij dat er straks voor de hele ketenregistratie waarin ook de Naktuinbouw-informatie wordt vastgelegd, veel werk moet worden verricht. “Ik ben nu 45 jaar kweker en als er een probleem met een partij is, dan weet een leverancier precies waar het vandaan komt. Nu schieten we met een kanon op een mug.”

Bij Naktuinbouw is ondertussen de verwachting dat andere landen het voorbeeld van de VS en Canada volgen en eveneens partijaangifte eisen. In Japan worden al extra fytosanitaire eisen gesteld onder meer op aanwezigheid van aaltjes. China en andere Aziatische landen neigen eveneens naar het verplicht stellen van partijnummers. Van Leeuwen: “Door dit systeem, gecombineerd met ketenregistratie, kun je heel snel problemen herleiden tot de bron.”

Track & trace is ook volgens Anthos-voorzitter Henk Westerhof van groot belang. “Onder invloed van de VS wordt dit voor steeds meer landen belangrijk, zoals China. Daar moet je rekening mee houden. Het partijnummer en straks de ketenregistratie wordt een ‘licence to deliver’. Bij de bollen is dat al heel normaal, maar nu vraagt de markt voor vaste planten hier ook om.”

IMAGO

Westerhof snapt dat kwekers moeite hebben om het nieuwe systeem in te voeren. “Zoiets kost tijd maar uiteindelijk is het voor iedereen voordelig.” Ook bij Naktuinbouw wijzen ze erop dat het invoeren van partijnummers voor Nederland belangrijk is. “Het imago van Nederland als betrouwbare tuinbouwland is hiermee gebaat.” ♦

Hulp bij aanvraag

Naktuinbouw helpt kwekers met het aanvragen van perceelkeuringen en partijnummers. Zo staan de opgaven van vorig jaar al ingevuld op ‘mijnnaktuinbouw’. Ook is er een helpdesk ingesteld om telers te assisteren. Deze is te bereiken op tel.: 071-33 26 288 of e-mail: keuringen@naktuinbouw.nl.